



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 vtrum aggraetur peccatum ex hoc, quòd prædictæ iniuriæ inferuntur in
personas alijs coniunctas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

¶ Super Questionis sexagesime quinte articulum quartum.

In ar. 4. eiusdem q. 65. aduerte Nominie tria. Primo, quod nomine persone alius conuincta significatur filius, pater, mater, agnatus, amicus, tutor, custos, iuris, famulus, & huiusmodi. Importatur enim his nominibus relatio spectans ad conuinctionem cum alio. Videtur autem, pupillus, & huiusmodi, important personas separatas ab aliis, ut patet.

¶ Secundo, quod conuinctio cum aliis non uariat speciem iniurie, sed aggrauat ipsam. Non enim occisio sortis, qui non est filius, alterius est speciei ab occisione eiusdem, si filius esset: sed est alterius gradus, ut in littera dicitur. Et ratio est, quia unum, & multa non uariant speciem.

¶ Tertio, quod hic non est sermo de personis conuinctis nobis, qui facimus iniuriam, puta, de patre meo, principe meo, fratre meo, & huiusmodi. De his enim nihil in littera dicitur, forte quia primo tractandum est de differenti debito, quod illis debemus, ut ex illius diuersitate, cognoscamus diuersitatem iniuriam erga eisdem eam factam, quam uerbo &c.

¶ At si non uis hac spectare, scito quod omnis diuersitas conuinctionis mei ad aliquos, penes quam diuersificantur partes iusticie, ut pietas, obseruantia, & huiusmodi, uariat specie dictarum iniuriarum: ita quod homicidium in alia trahitur speciem, si proprium occidam parentem: in aliam, si proprium principem, & simile est de mutilatione, & aliis distis. Et ratio est, quia non solum fit contra communitatem iusticiam auferendo uitam, sed fit contra pietatem, uel obseruantiam &c. ut inferius post discussas iniuriam singulas spe-

uniuersaliter de actibus, & vita alterius: quia per hoc impeditur non solum a malis faciendis, sed etiam a bonis agendis.

ARTICVLVS IIII.

¶ Vtrum peccatum aggrauetur ex hoc, quod predicta iniuria inferuntur in personas alijs conuinctas.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod peccatum non aggrauetur ex hoc, quod predicta iniuria inferuntur in personas alijs conuinctas. Huiusmodi enim iniuria habet rationem peccati, prout nocuumt alicui inferitur contra eius uoluntatem: sed magis est contra hominis uoluntatem malum, quod in propriam personam inferitur, quam quod inferitur in personam conuinctam. ergo iniuria illata in personam conuinctam est minor.

¶ 2 Præ. In sacra scriptura precipue reprehenduntur qui pupillis & uidiuis iniurias inferunt. unde dicitur Ecclesiast. 35. Non despicies preces pupilli, nec uiduam, si effundat loquelam gemitus: sed uidua, & pupillus non sunt persona alijs conuincta. ergo ex hoc, quod inferitur iniuria personis conuinctis, non aggrauatur peccatum.

¶ 3 Præ. Persona conuincta habet propriam uoluntatem, sicut & principalis persona. Potest enim aliquid ei esse uoluntarium, quod est contra uoluntatem principalis personae, ut patet in adulterio, quod placet uxori, & displicet uiro: sed huiusmodi iniuria habet rationem peccati, prout consistunt in uoluntaria committatione ergo huiusmodi iniusticia minus habent de ratione peccati.

SED CONTRA est, quod Deut. 28. ad quandam exaggerationem dicitur, Filij tui, & filia tua tradentur alteri populo uidentibus oculis tuis.

RESPON. Dicendum, quod quanto aliqua iniuria in plures redundat, ceteris paribus, tanto grauius est peccatum: & inde est, quod grauius est peccatum si aliquis percutiat principem, quam personam priuatam, quia redundat in iniuriam totius multitudinis, ut supra dictum est. Cum autem inferitur iniuria in aliquam personam conuinctam alteri qualitercunque, illa iniuria pertinet ad duas personas: & ideo ceteris paribus ex hoc ipso aggrauatur peccatum. Potest tamen contingere, quod secundum aliquas cir-

constantias sit grauius peccatum, quod fit contra personam nulli conuinctam uel propter dignitatem personae, uel propter magnitudinem nocuumt.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod iniuria illata in personam conuinctam minus est nocua personae, cui coniungitur, quam si in ipsam immediate inferretur, & ex hac parte est minus peccatum: sed hoc totum quod pertinet ad iniuriam personae, cui coniungitur, superadditur peccato, quod aliquis incurrit ex eo, quod aliam personam secundum se laedit.

AD SECUNDVM dicendum, quod iniuria illata in uiduas, & pupillos magis exaggeratur, si quia magis opponuntur misericordiae: tum quia idem nocuumtum huiusmodi personis inflictum, est eis grauius, quia non habent releuantem.

AD TERTIVM dicendum, quod per hoc, quod uxor uoluntarie consentit in adulterium, minoratur quidem peccatum, & iniuria ex parte ipsius mulieris: grauius enim esset si adulter uolenter eam opprimeret. Non tamen propter hoc tollitur iniuria ex parte uiri: quia uxor non habet potestatem sui corporis, sed uir, ut dicitur 1. ad Corinth. 7. & eadem ratio est de similibus. De adulterio tamen, quia non solum iniusticia, sed etiam castitati opponitur, erit locus infra agendi in tractatu de temperantia.

QVAESTIO LXVI.

¶ De peccatis iniusticie oppositis, in nouem articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de peccatis iniusticie oppositis, per quae inferuntur nocuumtum proximo in rebus, scilicet, de furto & rapina.

ET circa hoc quaruntur nouem.

- ¶ Primo, Vtrum naturalis sit homini possessio exteriorum rerum.
- ¶ Secundo, Vtrum licitum sit, quod aliquis rem aliquam possideat quasi propriam.
- ¶ Tertio, Vtrum furtum sit contra acceptio rei alienae.
- ¶ Quarto, Vtrum rapina sit peccatum rensa furto.
- ¶ Quinto, Vtrum omne furtum sit peccatum mortale.
- ¶ Sexto, Vtrum furtum sit peccatum mortale.
- ¶ Septimo, Vtrum liceat furari in necessitate.
- ¶ Octauo, Vtrum omnis rapina sit peccatum mortale.
- ¶ Nono, Vtrum rapina sit grauius peccatum furtum.

1. 2. q. 73. ar. 9.